

Over het programma en de sprekers – Autminds 2016

We hebben weer een interessant en gevarieerd congresprogramma samengesteld. Als bezoeker van Autminds heb je steeds de keuze uit drie verschillende parallelsessies. Presentaties die verband met elkaar houden zijn en/of een vergelijkbaar thema behandelen zijn zoveel mogelijk na elkaar geprogrammeerd, zodat je als bezoeker de mogelijkheid hebt een thema helemaal te volgen.

N.B. Deze indeling is enigszins arbitrair, omdat presentaties meestal meer dan een thema behandelen. Een strikte indeling valt dus niet te maken.

Thema: Organisaties voor en door mensen met autisme; het politiek inzetten van (jouw) autisme; 'de' of 'je' 'autistische identiteit'

Karin van den Bosch opent de dag met een presentatie over PAS-Nederland, een organisatie voor en door mensen met autisme in Nederland. 'Voor en door' organisaties zijn niet altijd zichtbaar. Zeker in Europees verband weten deze organisaties soms amper van elkaars bestaan af. Dit betekent ook dat elke groepering of organisatie van mensen met autisme voor zich moet uitzoeken hoe e.e.a. het beste aangepakt kan worden. Inzicht in de problemen waar andere organisaties van mensen met autisme tegenaan lopen ontbreekt, en leren van elkaars goede oplossingen ook.

Heta Pukki gaat, samen met Roderik Plas, op dit thema in vanuit haar werk in Finland. Evenals Karin signaleren zij dat Engelssprekende landen het debat lijken te bepalen, en dat ideeën van mensen met autisme en vanuit 'voor en door' organisaties uit andere landen veel minder aan bod komen. Er is tot nu toe weinig internationale samenwerking tussen deze organisaties. In internationale fora en onderzoeken rondom autisme is de mening van mensen met autisme veelal onzichtbaar, en zeker die uit niet-Engelstalige landen.

Martijn Dekker gaat in zijn presentatie uit van een autistische subcultuur en een autistische identiteit. Volgens Martijn wordt er in toenemende mate een politieke invulling gegeven aan de eigen (autistische) identiteit. Hij signaleert wel dat er sprake is van verschillende ideeën binnen de groep mensen met autisme en tussen groeperingen uit verschillende landen.

Menno van Beekums ideeën lijken hier haaks op te staan. Met de uitspraak 'autisme bestaat niet' en 'autisme is een discursief geproduceerd sociaal construct' in het achterhoofd, wordt het interessant om weer (opnieuw) te kijken naar het idee van een autistische identiteit. Waar Martijn het heeft over de politieke functie van autisme (als construct?), zet Menno de interactionele functie van autisme-als-construct centraal.

Marc Beek kijkt naar autisme vanuit het idee van diversiteit. Het bestaande idee van autisme moet veelkleuriger en diverser gemaakt worden. In zijn workshop bespreekt hij hoe jij zelf kunt bijdragen aan dit diversere beeld van autisme. De workshop van Marc sluit deels aan bij de discussie omtrent een al dan niet bestaande autistische identiteit, waar Martijn het ook over heeft. Maar hij spreekt jou als bezoeker ook rechtstreeks aan. Wat kun jij zelf doen?

Thema: Werk

Als er één thema is dat volwassenen met autisme bezighoudt, is het werk. Als organisatie kregen we dan ook een groot aantal inzendingen binnen die iets wilden doen dat te maken heeft met werk.

Werk vinden en behouden; werken in een niet-stereotiepe autismebaar; regels en voorzieningen rondom werk en waar die tekort schieten; wat kun je doen als je buiten de meest gangbare voorzieningen valt? En ook hier de oproep (van Elle en Peter Kurvers) om onszelf te organiseren. In dit geval diegenen die niet (meer) in aanmerking komen voor een voorziening, zoals een jobcoach o.i.d., bijvoorbeeld omdat je geen recht op een uitkering hebt.

Peter Kurvers en Elle willen een beweging op starten voor en door autisten met als doel het zichtbaar maken van verborgen arbeidsbeperkingen en voorlichting geven.

Germo Bekendam en Els worstelen eveneens met gebrekkige zichtbaarheid, maar dan juist als personen met autisme die wel aan het werk zijn. Alleen in een beroep dat totaal niet met autisme geassocieerd wordt. Dit kan het gevoel geven dat je de enige persoon met autisme bent die werkzaam is in een sociaal beroep, of bijvoorbeeld als arts. Maar is dat wel zo? Of zijn andere artsen of organizers met autisme gewoon nog niet zichtbaar?

Margo van Strijp is, als persoon met autisme, eveneens werkzaam in een hulpverlenend beroep, namelijk als ervaringswerker. Hoe is dat? Hoe is het om de opleiding te volgen tot ervaringswerker als je zelf autisme hebt, en ook nog eens een zoon met autisme? En hoe doe je dat: je ervaringskennis inzetten en er je werk van maken?

Een eerste stap tot het vinden van werk is het vinden van je eigen mogelijkheden en je eigen kracht. Margo stipt dit al aan. Michel Bergijk gaat dieper in op je onzichtbare talenten. Michel verbindt dit aan zingevingsvragen. Want, zo stelt Michel, door werk te doen dat je leuk vindt, ben je bezig met zingeving aan je leven.

Thema: Kwaliteit van leven

Hoe kun je, als persoon met autisme, gelukkig zijn in een samenleving die van mensen lijkt te eisen dat je bijdraagt, werkt, participeert? Maar wat nu, als je niet werkt of op een andere manier niet (meer) het normale pad bewandelt? Kun je dan nog gelukkig zijn? Hoe dan? Allemaal vragen waar Tistje het over gaat hebben in zijn Skype-presentatie.

Thema: Subgroepen binnen het autismespectrum/ onzichtbaarheid leidt tot onbegrip

Peter Riemsdag Baas heeft zijn bijdrage de titel 'Rijker met autisme' meegegeven. Ook dit roept associaties op naar vragen over geluk en kwaliteit van leven. Peter heeft een film gemaakt, die bedoeld is om vrouwen met autisme zichtbaarder te maken.

In de presentaties van Anna van der Miesen en AutiRoze (die bij elkaar horen) wordt aandacht gevraagd voor een andere subgroep binnen het autismespectrum, de LHBT-ers.

Mensen met autisme die Lesbisch, Homoseksueel, Biseksueel of Transgender zijn. Een groep die lang onzichtbaar is gebleven, terwijl toch heel wat mensen met autisme homo/biseksuele gevoelens hebben, of op een andere manier qua gender- of seksuele identiteit niet binnen het mainstream plaatje passen.

Peter Teeuwen besteedt aandacht aan mensen met autisme die hoogbegaafd zijn. Is autisme anders als je hoogbegaafd bent? Zo ja, hoe verhoudt zich dat dan tot de ideeën van bijv. Marc Beek over dat er sowieso veel diversiteit is binnen het autismespectrum? Of tot ideeën over een (collectieve of politieke) autistische identiteit en zoiets als een collectieve opinie vanuit de autismedgemeenschap, die in het politieke en wetenschappelijke debat ingezet kan worden? Ook relaties tussen mensen met en zonder autisme passeren de revue.

Onzichtbaar zijn als vrouw, als LHBT-er, als hoogbegaafde, of gewoon als mens met autisme. Onzichtbaar zijn, of niet gezien worden door je omgeving. Niet gezien worden zoals je werkelijk bent. Dit leidt tot spanningen en onbegrip. Iets wat juist in sociale situaties, in communicatie met anderen, naar voren komt. Jeroen van Eijk gaat hier dieper op in.